

Bruszt Balázs

Lakásunk és ruházatunk
karbantartásáért felelős műszaki
cikkek bemutatása, jellemzése

A követelménymodul megnevezése:

A műszaki cikkek (villamossági, világítástechnikai, elektrotechnikai, híradástechnikai, számítástechnikai termékek kéziszerszámok, kisgépek, vas-áruk eladásával kapcsolatos követelmények)

A követelménymodul száma: 0123-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-004-30

MUNKKANYAG

RUHÁZATUNK TISZTÍTÁSÁT ÉS KEZELÉSÉT SEGÍTŐ MŰSZAKI CIKKEK AJÁNLÁSA

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

A műszaki üzletükbe betérő ügyfél ruhakarbantartó készülékek vásárlását tervezi. A fiatal hölgy hamarosan első lakásában kezdi önálló életét, ezért mosógépre és vasalókészülékre mindenképpen szüksége van, a szárítógép vételét még fontolgatja. Szeretne energiatakarékos, félprogrammal rendelkező mosógépet, és teflonbevonatú talppal ellátott gőzölős vasalót vásárolni. Az ön feladata a vásárló segítése abban, hogy igényeinek megfelelő készüléket találjon. Adjon az ügyfél részére részletes tájékoztatást, szaktanácsot!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A textíliák tisztítását és kezelését segítik a mosógépek, centrifugák, ruhaszárító készülékek, és a vasalók. Ezek a műszaki berendezések nagyban megkönnyítik, leegyszerűsítik a házimunkát.

Mosógépek

A mosógépek megjelenésével a háziasszonyok egyik időigényes, és nagy erőfeszítést igénylő feladata egyszerűsödött le. A mosás adott időtartam alatt megvalósuló folyamat, melyhez víz, mechanikai erő, vegyi és hőhatás szükséges.

A mai automata mosógépek **forgódobos készülékek**, melyek mosási rendszere a sulykolás elvén alapszik. A lyukakkal ellátott dob csak részben merül a mosófolyadékba, miközben változó irányba forog. Így a textíliák belemerülnek, majd kiemelődnek a vízből, de a gravitáció miatt a ruhatömeg visszaesik a mosóvízbe. A szövetek szálait ilyen módon átjárja a mosólúg, és feloldja a szennyeződések. A váltakozó irányba forgó dob kíméletes mosási technikát eredményez.

A mosógépek esetben két fontos alapfogalommal kell megismerkednünk, a flottaarányal, és a névleges töltési tömeggel.

A **flottaarány** megmutatja, hogy 1 kg száraz ruha mosásához mennyi mosólúg (víz és mosószer egyvelege) szükséges. Minél kisebb ez az arány, vagyis minél kevesebb vizet és mosószert használ fel a készülék a tisztításhoz, annál gazdaságosabb a mosás. A kis flottaarány előrevetíti, hogy a víz melegítéséhez, áramoltatásához kevesebb villamos energia szükséges. A **névleges töltési tömeg** a mosógépben egyidejűleg mosható ruhamennyiséget jelenti. Ezt kg-ban, száraz ruha tömeget figyelembe véve kell meghatározni.¹

A következő tényezők figyelembe vételével ajánljunk terméket a vevőnek:

1. **A rendelkezésre álló hely jellege és mérete:** a modern lakásokban már nem csupán a fürdőszobában szokás elhelyezni a mosógépeket, hanem a konyhában, vagy a külön erre a célra létrehozott mosókonyhában. Ettől függően szabadon álló, vagy beépíthető készülékeket is bemutatathatunk a vevőnek. A méret is fontos szempont a vásárló választásában. Egy kis panellakás fürdőszobájába és egy családi ház mosókonyhájába más-más készüléket célszerű ajánlani.

1. ábra. Beépíthető mosógép²

1 Forrás: Dr. Kovács K – Fabula L 2003: Áruismeret II. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, p.129.

2 Forrás: <http://muszakidepo.hu>

2. **A mosógép kivitelezése:** a két legismertebb kivitel az előltöltős és felültöltős változat. Az előltöltős mosógépek a legelterjedtebbek a piacok, a ruhabetöltő nyílás a készülék elején található. Előnye, hogy a mosási folyamat a betekintő ablakon keresztül figyelemmel kísérhető, továbbá az is, hogy a gép fedlapja szabad felület, ezért több célra (pl. tárolásra) is használható. Fürdőszobai szekrény vagy polc, illetve bojler, kazán alá is elhelyezhetjük, vagy a tetejére szárítógép is kerülhet. Átlagos mérete: 85 cm magasság, 50–60 cm mélység, 60 cm szélesség.

2. ábra. Keskeny előltöltős mosógép³

A felültöltős készülékek esetében a ruhabetöltő nyílás a gép felső részén lelhető fel. Az előltöltős mosógéppel szemben nem egy, hanem két ponton rögzített dobbal rendelkezik. Kiváló ez a kivitelű berendezés a kis fürdőszobával rendelkező vásárlóknak. Előnye tehát a kis helyigény, és a tartósság. Átlagos mérete 60–85 cm magasság, 60 cm mélység, és 40–50 cm szélesség.

3 Forrás: <http://muszakidepo.hu>

3. ábra. Felültöltős mosógép⁴

3. **A mosás gyakorisága, a család nagysága:** Egy egyszemélyes háztartásban, és egy nagycsaládban más-más igények merülnek fel. Amennyiben gyakran szeretne a vevő nagy mennyiséget mosni, akkor energia és víztakarékos készüléket célszerű a figyelmébe ajánlani, és az is lényeges, hogy mekkora névleges ruhatöltettel bír a mosógép. Aki ritkábban szeretne kevesebb textíliát tisztítani, annak a félprogram, és ugyancsak a takarékos működés fontos. A mai készülékek átlagos névleges töltési tömege 4–5 kg, felsőkategóriás készülékek esetén akár 10 kg száraz ruha.

4. ábra. 10 kg névleges töltési tömeggel rendelkező előltöltős mosógép⁵

⁴ Forrás: <http://muszakidepo.hu>

A korszerűbb készülékek olyan elektronikus vezérléssel szereltek, melyek felismerik a betöltött ruha mennyiségét, és ennek megfelelően állítják be a vízfogyasztást, és időigényt (pl. 6. érzék).

4. **Programválaszték:** a mai automata mosógépek minimum 10–15 programmal rendelkeznek, melyből 3–4 nevezhető főprogramnak. Főprogram pl. pamut, szintetikus, gyapjú, kényes textíliák (selyem, csipke) mosása. A főprogramokat a mosógépek tovább bontják hőfok szerinti programokra, így jön ki a 10–15 mosási lehetőség, pl. pamut 95°C, 60°C, 40°C.

5. ábra. Példa egy mosógép programválasztékára

Léteznek olyan gépek is, amelyeken külön állíthatjuk a mosási hőfokot, a textília alapanyaga szerinti tisztítási módot, és némely típusoknál még az időtartamra is van opció. A teljes mosási programok mellett lehetőség van a tisztítási folyamat egy-egy fázisának kiválasztására is, pl. öblítés és centrifugálás. Az előre beállított programok mellett a legtöbb gépen állítható a centrifuga fordulatszáma is, és egyéb plusz beállításokra is van mód, pl. előmosás.

6. ábra. A centrifuga fordulatszámának állíthatósági lehetőségei

5. **Egyéb szolgáltatások:** a magasabb kategóriájú készülékek több olyan funkcióval bírnak, melyek még praktikusabbá, használhatóbbá teszik azokat. A *digitális kijelzővel* rendelkező modellek esetében nyomon követhetjük a hátralévő mosási időt, és azt, hogy a program éppen melyik fázisnál tart.

7. ábra. Digitális kijelzővel rendelkező előltöltős mosógép

Az időzítés, vagy *késleltetett indítás* során lehetőség van arra, hogy a mosógép elindulásának időpontját megadjuk, pl. délután 4-re állítjuk az időzítést, így amire hazaérünk a munkából, már teregethetünk is. Érdeemes azonban felhívni a vevő figyelmét arra, hogy a műszaki berendezéseket célszerű akkor üzemeltetni, amikor otthon tartózkodik valaki.

8. ábra. Késleltetett indítás látható a digitális kijelzőn (1 órával)

Praktikus még a *vasaláskönnyítő plusz program*, amit általában *lúghűtéses öblítéssel* érnek el. A forró mosófolyadékhoz fokozatosan adagolja és keveri a gép a hideg vizet, így a ruha is fokozatosan hűl le, és megelőzhetőek a gyűrődések. A forró vízben oldott szennyeződés a hirtelen lehűlés következtében újra kicsapódhat a ruhán, így a lúghűtéses öblítés ezt is megelőzi. Egyéb funkció lehet még az energiatakarékos program, mely alacsony hőfokon, hosszabb mosási idővel tisztít, így akár 40 % energiát is megtakarít. Viszonylag új technológia az *ezüstmosás*, melynek fő jellegzetessége, hogy tiszta, baktériummentes textíliákat "eredményez". Forralás vagy antibakteriális mosószerek használata nélkül a hagyományos mosási eljárások után káros penész és baktériumok maradhatnak a ruhákban. Az innovatív ezüstmosás technológia eltávolítja a ruhából a gombát és a baktériumokat, az ezüstionos mosás révén.

A mosógépek mosási hatékonyságát, energiaosztályát, energia és vízfogyasztását, a centrifuga hatékonyságát a latin ábécé nagybetűivel jelöljük. Az "A" kategória jelöli a legjobbat. A mosógépek használati utasításához mellékelnek egy adatlapot, mely ezeket az információkat tartalmazza, és amelyet az üzletben az adott készüléken helyezhetünk el, a vásárló könnyebb tájékozódása érdekében.

9. ábra. Példa egy mosógép adatlapjára

A mosógép biztonságos működése

A túltöltés elleni védelem nem engedi, hogy a mosógép több vizet vegyen fel, mint amennyi, az adott programhoz, ruhamennyiséghez szükséges. A gép elindításakor bekapcsoló biztonsági ajtózárral vagy fedélzárral nem hagyja kinyitni a fedelet, ajtót működés közben. Az aqua stop, vagy cseppvíz védelem pedig arra hivatott, hogy megelőzze a lakás eláztatását vízszivárgás esetén. A mosógép biztonságos működtetése érdekében, használaton kívül mindig kapcsoljuk ki és áramtalanítsuk, valamint a hozzá tartozó vízcsapot is zárjuk el.

Karbantartás

A mosások között célszerű a mosógép belsejét, ajtaját, fedelét nedves ronggyal áttörölni, valamint a mosószer és öblítő adagolóját rendszeresen kitisztítani. A mosógépszerelők ajánlják a gépek havi gyakoriságú, 90–95°C-on történő "vízkőmentesítést" ecet, vagy speciális vízlágyító hozzáadásával (üresen, ruhák nélkül).

Végül a forgódobos technológiájú automata mosógép mellett érdemes megemlíteni a **keverőtárcsás mosógépet**, mely félautomata készülék. Ezek a gépek egyszerű működésűek. A mosófolyadék valamint a mosandó ruhaneműk egy irányba forognak. Kevésbé víztakarékos, hiszen flottaaránya 20–25 l, egyszeri névleges töltési tömege 1–2 kg. Egy mosófolyadékban több adag ruhát is kimoshatunk. E berendezés előnye az olcsó ár, és az egyszerű működésből adódó tartósság, valamint a könnyű javíthatóság.

10. ábra. Keverőtárcsás mosógép⁷

Centrifugák

A centrifugákat leggyakrabban kézi mosáshoz, vagy a keverőtárcsás mosógépekhez ajánlhatjuk, hiszen az félautomata, így a ruhákat csak kimossa, de nem vízteleníti. A centrifuga csökkenti a nedves ruha víztartalmát, ezáltal azok gyorsabban száradnak, és a textilja jobban megtartja formáját.

⁷ Forrás: <http://www.muszakipartner.hu>

Gondoljuk csak végig, a kényes, elasztikus alapanyagú ruhaneműket fenyegeti az elnyúlás-veszély, ha túl sok vizet tartalmaznak. A centrifuga, egy lyukacsos szerkezetű dob, melyben a centrifugális erő hatása érvényesül. A centrifuga hatékonysága attól függ, hogy a dob milyen fordulatszámon működik.

Névleges töltési tömegük 1–3 kg között mozog (száraz ruha súlyát figyelembe véve). Fordulatszámuk percenként általában 1000–2800.

11. ábra. Centrifuga

A centrifugákat a balesetek megelőzése érdekében, fékszerkezettel látják el. Biztonsági szempontból kétfajta típust különböztetünk meg: az egyik esetében a fedél felnyitásával kapcsol be a fék, és állítja le az üzemelést, a másik pedig csak a dob teljes leállása után enged felnyitni a fedelét. Utóbbi korszerűbb, és biztonságosabb is.

Szárítógépek

A szárítógépek, a mosás és centrifugálás után, a ruhaneműkben maradt nedvesség eltávolítására, a textília szárítására alkalmasak. A kereskedelmi forgalomban találkozhatunk csak szárító-, illetve kombinált mosó-szárítógépekkel is. A szárítógépek működésüktől függően két csoportra bonthatók.

A *légkivezetéses szárítógép* nyílt rendszerű. A párás levegő nem marad a gépben, hanem egy csövön keresztül a helyiségbe, vagy a szabadba távozik. Központi fűtéses, száraz levegőjű lakásba megfelelő ez a készülék, ám a szárítóhelyiség megfelelő szellőztetéséről minden esetben gondoskodni kell. Kevesebb energiát fogyasztanak, mint a kondenzációs üzemelelések.

A másik változat a kondenzációs szárítógép, mely zárt rendszerű, a szárítólevegő a gépben marad, és körforgást végez. "A páratartalommal telítődött levegőt a kondenzátor visszahűti, eközben nedvességtartalma lecsapódik. A kondenzvíz tartályban gyűlik össze, vagy lefolyóba vezethető."9 Bár működésük eltérő, szárítóhatásukban nincs különbség.

12. ábra. Kondenzációs szárítógép¹⁰

A szárítógépek a mosógépekhez hasonló méretű készülékek. Programválasztékuk típustól függően változik. Egyes berendezések csupán három alpprogrammal rendelkeznek pl. teljesen száraz, félszáraz, enyhén nedves, mások pedig jóval több, textíliához igazított programmal ellátottak, pl. farmerprogram, ágyneműprogram. Kiegészítő opció is választható, ilyen többek között a vasaláskönnyítő lehetőség, vagy a késleltetett indítás. Akár a mosógépeknél, a szárítógépeknél is találkozhatunk digitális kijelzővel rendelkező készülékekkel. Átlagos töltési tömegük 3–8 kg.

9 Forrás: Fabula, L 2009: Műszaki cikkek eladásával kapcsolatos követelmények. Duál Budapest Bt, Budapest, p. 51.

10 Forrás: www.electrolux.hu

Vasalókészülékek

A vasalókészülékek a textíliák gyűrődéseinek kisimításával viselésre alkalmassá teszik a ruhaneműket.

A kereskedelmi forgalomban kapható vasalók nagy része hőfokszabályzóval ellátott, gőzölős készülékek. Minőségüket meghatározza a talp anyaga, minősége. Az alumínium talp viszonylag sérülékeny, a karcolódott felület miatt pedig nehezebben csúszik a ruhán. A rozsdamentes acélból készült, illetve teflonnal bevont talprész tartósabb, megbízhatóbb.

A modern készülékek gőzfunkcióval is rendelkeznek, hiszen ennek segítségével könnyebb ráncmentessé tenni a ruhaneműket. Egyes típusok automata gőzfunkcióval bírnak, mely azt jelenti, hogy minél magasabb a talp hőmérséklete, annál nagyobb mennyiségű gőzt bocsát ki. A vasaló talpán fellelhető gőznyílások száma a készülék minőségére enged következtetni, a több gőznyílás kedvezőbb. Szerencsés, ha a vasalót csepegés-gátlóval is ellátják, vagyis talphőmérséklet csökkenésével a gőzölés abbamarad, a víz nem csepeg a tartályból. A legtöbb készülék extra gőz és vízpermet funkcióval is bír.

13. ábra. Gőzölős vasaló11

A vásárlókat tájékoztassuk a hőmérsékletszabályozási lehetőségekről. A vasalók esetében a hőfokot pontokkal jelöljük.

A vasalókészülékek pontjelzésének értelmezése:

- Egy pont (minimum), az érzékeny, vagy szintetikus textíliáknál használható, 110°C vasalási hőmérsékletet jelenti.
- Két pont (közepes) jelzés a gyapjú, és a gyapjú típusú termékeknél alkalmazható, 150°C hőmérsékletet jelöl.
- Három pont (maximum) a pamut jellegű kelmék ráncmentesítésére alkalmazható, általában 200°C-t jelent.

11 Forrás: <http://elektromania.hu>

LAKÁSUNK ÉS RUHÁZATUNK KARBANTARTÁSÁÉRT FELELŐS MŰSZAKI CIKKEK BEMUTATÁSA, JELLEMZÉSE

A modern vasalókat olyan funkciókkal is ellátják, melyeknek köszönhetően élettartamuk jelentősen megnő, karbantartásuk egyszerűbb. Egyes típusok akár csapvízzel is üzemeltethetők, mert beépített vízsűrítő berendezéssel rendelkeznek, így nem rakódik le tartályukba a vízkő. Az öntisztító működés már az alacsony kategóriás készülékek esetén is alap.

A készülék használhatóságát emeli a kábel 360°-os forgathatósága, kellő hosszúsága, valamint a vasaló gyors felmelegedése és lehűlése. A forgalomban lévő vasalók teljesítménye változó, rendszerint 1200–2500W között mozog.

Léteznek vezeték nélküli vasalókészülékek is, melyek egy speciális tartóra helyezve melegednek fel.

14. ábra. Vezeték nélküli vasalókészülék¹²

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A ruhaneműk karbantartását segítő műszaki cikkek, mint a mosógép, centrifuga, szárítógép és a vasaló megkönnyítik a háztartási munkát, és viselésre alkalmassá teszik a kelméket. A háztartások nagysága, összetétele változó, más igénye mutatkozik egy kisebb és egy nagyobb családnak ezen készülékekkel kapcsolatban. Az eladó feladata, hogy segítse a vásárlók tájékozódását, megismertesse velük a technikai újdonságokat, korszerű készülékeket, és bemutassa a vevő igényeinek megfelelő árucikket. A tanulásirányító feladatai segítenek az ismeretek elmélyítésében, gyakorlatba való átültetésében.

1. feladat Milyen kérdéseket tesz fel a vevőnek, a mosógéppel kapcsolatos igényeinek "felderítése" érdekében? A mosógépek ajánlásakor milyen tényezőket vesz figyelembe?

¹² Forrás: <http://www.nileline.hu/>

2. feladat Vásárlója a centrifugák felől érdeklődik. Megosztja önnel aggodalmát, azt, hogy kisgyermek is van a családban, és fél, hogy nem elég biztonságos a készülék. Milyen információkat oszt meg vele megnyugtatóan?

3. feladat A vasalókészülékeket nézegeti egy hölgy. Elmondja, hogy szeretné lecserélni régi, egyszerű vasalóját. Két modell között vacillál. Egyik alumínium, másik teflonbevonatú talppal rendelkezik. Melyiket ajánlja számára?

4. feladat Mosó-szárítógépet szeretne vásárolni egy fiatal ember, aki kis lakásban él. A ruhák kitergetésére nagyon kevés hellyel rendelkezik, ezért érdeklik ezek a készülékek. Szeretné, ha a levegő páradúsabb lenne, és fontos számára az energiatakarékos működés. Kondenzációs, vagy légkivezetéses modellt ajánl a figyelmébe? Döntését indokolja meg, közölje a vevővel, hogy milyen előnye van az ön által bemutatott cikknek!

A tanulásirányító feladatainak megoldása (lehetséges megoldások)

1. A mosógépek ajánlásakor figyelembe kell venni a vevő igényeinek megfelelően: _____
 - rendelkezésre álló hely jellegét, méretét (hova szeretnék tenni, mekkora helyre), _____
 - a mosógép kivitelezését (elől- vagy felültöltős), _____
 - milyen gyakran szeretne mosni, milyen nagy a család, _____
 - programválaszték, _____
 - egyéb szolgáltatások iránti igény (pl. időzítés, vasaláskönnyítő program, ezüstmosás stb.).
2. A vásárló megnyugtatóra érdemes elmondani, hogy a centrifugákat a balesetek megelőzése érdekében, fékszerkezettel látják el. Biztonsági szempontból kétfajta típust különböztetünk meg: az egyik esetében a fedél felnyitásával kapcsol be a fék, és állítja le az üzemet, a másik pedig csak a dob teljes leállása után enged felnyitni a fedelét. Utóbbi korszerűbb, és biztonságosabb is. A hölgy részére mindenképpen ezt ajánljuk!
3. Az alumínium talp viszonylag sérülékeny, a karcolódott felület miatt pedig nehezebben csúszik a ruhán. A teflonnal bevont talprész tartósabb, megbízhatóbb, és tapadásmentes, így ez utóbbit ajánljuk a vevő figyelmébe!
4. A vevő figyelmét a légkivezetéses működésű mosó-szárítógépekre célszerű felhívni, mert kevesebb energiát fogyaszt, nyílt rendszerű üzeme miatt növeli a levegő páratartalmát.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Milyen jellemzőkkel bíró mosógépeket ajánlana a következő vevőknek:

1. Öttagú család, akik gyakran mosnak, és mosókonyhával rendelkeznek.
2. Kétszemélyes háztartás, ahová hamarosan kisbaba érkezik. Energiatakarékosság és környezetvédelem is fontos szempontok.
3. Egyedülálló fiatal, aki csak esetenként használná a készüléket. Munkája miatt kevés idővel rendelkezik.

2. feladat

Vásárlója kiválasztott már egy vasalókészüléket, mely rozsdamentes acél talppal rendelkező, gőzölős készülék. A vevő a hőfokszabályozóval kapcsolatban tájékozatlan, nem ismeri a pontjelzést, nem tudja mely anyagnál, mely hőfokot kell használni. Magyarázza el neki a pontok jelentését, a hozzájuk tartozó hőmérsékletet, és anyagtípust!

3. feladat

Szárítógépet szeretne vásárolni egy hölgy, aki mosógépe kevésbé hatékony centrifugájáról panaszkodik. Nem ismeri a szárítók programválasztékát. Főként törölközők, ágyneműk, farmernadrágok, és vastag pulóverek szárítására szeretné használni, ám attól tart, a szárítógép nem tud "különbséget tenni" a ruhaneműk között. Elmondja, hogy meleg időjárás esetén szeretné a ruhákat a friss levegőn szárítani. Tájékoztassa a vevőt a szárítógépek programválasztékáról!

4. feladat

Milyen esetben, kinek érdemes centrifuga készüléket ajánlani?

5. feladat

Mosógép értékesítése esetén, mire hívja fel a vevő figyelmét annak érdekében, hogy készüléke hosszú élettartamú legyen? Hogyan kell a mosógépeket karban tartani?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Milyen jellemzőkkel bíró mosógépeket ajánlana a következő vevőknek:

1. Öttagú család, akik gyakran mosnak, és mosókonyhával rendelkeznek.
2. Kétszemélyes háztartás, ahová hamarosan kisbaba érkezik. Energiatakarékosság és környezetvédelem is fontos szempontok.
3. Egyedülálló fiatal, aki csak esetenként használná a készüléket. Munkája miatt kevés idővel rendelkezik.

1. Öttagú család részére, nagy névleges töltési tömeggel rendelkező (pl. 10 kg) mosógépen ajánljunk. Mivel rendelkeznek mosókonyhával, a nagyobb készülék is elfér. Felsőkategóriás mosógépet mutassunk be, hiszen a gyakori használat tartós készüléket kíván. _____
2. Az energiatakarékosság és környezetvédelem fontossága miatt ajánlhatjuk az ezüstmosásra is képes mosógépet, mely alacsony hőfokon, kevés energia felhasználásával tisztítja, és teszi baktériummentessé a ruhákat. A higiénikus tisztaság egy kisbaba mellett még fontosabb. _____
3. Egyedülálló vevő figyelmét olyan készülékre hívjuk fel, mely rendelkezik félprogrammal. A vevő kevés ideje miatt jó szolgálatot tehet a vasaláskönnyítő program, vagy a késleltetett indítás funkció. _____

2. feladat

Vásárlója kiválasztott már egy vasalókészüléket, mely rozsdamentes acél talppal rendelkező, gőzölős készülék. A vevő a hőfokszabályozóval kapcsolatban tájékozatlan, nem ismeri a pontjelzést, nem tudja mely anyagnál, mely hőfokot kell használni. Magyarázza el neki a pontok jelentését, a hozzájuk tartozó hőmérsékletet, és anyagtypust!

A vasalókészülékek pontjelzésének értelmezése: _____

- Egy pont (minimum), az érzékeny, vagy szintetikus textíliáknál használható, 110°C vasalási hőmérsékletet

jelenti. _____

- Két pont (közepes) jelzés a gyapjú, és a gyapjú típusú termékeknél alkalmazható, 150°C hőmérsékletet jelöl. __

- Három pont (maximum) a pamut jellegű kelmék ráncmentesítésére alkalmazható, általában 200°C-t jelent.

3. feladat

Szárítógépet szeretne vásárolni egy hölgy, aki mosógépe kevésbé hatékony centrifugájáról panaszodik. Nem ismeri a szárítók programválasztékát. Főként törölközők, ágyneműk, farmernadrágok, és vastag pulóverek szárítására szeretné használni, ám attól tart, a szárítógép nem tud "különbséget tenni" a ruhaneműk között. Elmondja, hogy meleg időjárás esetén szeretné a ruhákat a friss levegőn szárítani. Tájékoztassa a vevőt a szárítógépek programválasztékáról!

A szárítógépek programválasztéka típustól függően változik. Egyes berendezések csupán három alapprogrammal rendelkeznek pl. teljesen száraz, félszáraz, enyhén nedves, mások pedig jóval több, textíliához igazított programmal ellátottak, pl. farmerprogram, ágyneműprogram. Kiegészítő opció is választható, ilyen többek között a vasaláskönnyítő lehetőség, vagy a késleltetett indítás. A félszáraz, vagy enyhén nedves program akkor is használható, ha utána a ruhákat a szabadban szeretnénk teljesen megszáritani.

4. feladat

Milyen esetben, kinek érdemes centrifuga készüléket ajánlani?

Annak a vásárlónak, aki keverőtárcsás mosógépet vásárol, vagy szeretne vásárolni, illetve annak, aki rendszeresen kézzel mossa ruhaneműit. _____

5. feladat

Mosógép értékesítése esetén, mire hívja fel a vevő figyelmét annak érdekében, hogy készüléke hosszú élettartamú legyen? Hogyan kell a mosógépeket karban tartani?

A mosások között célszerű a mosógép belsejét, ajtaját, fedelét nedves ronggyal áttörölni, valamint a mosószer és öblítő adagolóját rendszeresen kitisztítani. A mosógépszerelők ajánlják a gépek havi gyakoriságú, 90-95°C-on történő "vízkömentesítését" ecet, vagy speciális vízlágyító hozzáadásával (üresen, ruhák nélkül).

A LAKÁSKARBANTARTÓ KÉSZÜLÉKEK AJÁNLÁSA, ÉRTÉKESÍTÉSE

ESETFELVETÉS–MUNKAHELYZET

Porszívó vásárlását tervezi az üzletükbe betérő vásárló. A hölgy három gyermeket nevel, egyikük még csecsemőkorú. Olyan készüléket szeretne, mely ideális teljesítménnyel, komoly szűrőrendszerrel és könnyű kezelhetőséggel, lehetőleg kis mérettel rendelkezik. A porzsák nélküli készülékek is érdeklik, de nehezen tud dönteni. Segítse a vevőt, hogy számára megfelelő porszívót találjon!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A lakás tisztántartását könnyítik meg azok az elektromos eszközök, melyek portalanítják, valamint nedvesen tisztítják a szőnyeget, padlót, és a kárpitozott bútorokat. Ezek a készülékek a porszívók és a takarítógépek.

Porszívók

A porszívók a háztartásokban, közületekben régóta megtalálható alapkészülékek. A szőnyegek, járőfelületek, és kárpitok portalanításának legegyszerűbb, és leggyorsabb módja a porszívózás. Kiválasztásukkor fontos, hogy tisztában legyünk a készülékek tulajdonságaival, tartozékaival.

A porszívók teljesítménye a vásárlók részéről lényeges pontnak számít. A készüléken feltüntetett teljesítményérték a motor teljesítményét jelenti, ez azonban nem azonos a gép szívóteljesítményével. A készülékek 600–3600 W teljesítménnyel bírnak, ami azt mutatja meg, hogy mennyi villamos energiát fogyaszt. A szívóteljesítmény az, ami a portalanítás szempontjából mérhető, ez általában 150–500 W között mozog. Az ideális porszívó kevés energiát vesz fel, ugyanakkor nagy szívóteljesítményű! Láthatjuk tehát, hogy nem a motor teljesítményét, hanem az előállított vákuum nagyságát szükséges figyelembe vennünk termékajánlaskor. A szívóteljesítmény a turbina ereje, vagyis az, hogy a turbina mennyi levegőt tud szállítani egységnyi idő alatt. Sajnos a szívóteljesítményt nem minden esetben tüntetik fel a gyártók, de a katalógusokból erről is tájékozódhatunk. Segítségnyújtás a szívóteljesítmény meghatározásában az is, hogy általában a szívóteljesítmény a motorteljesítmény ötöde.

A vásárlók figyelmét hívjuk fel arra a tényre, hogy a szívóteljesítményt csökkenti a porzsák telítettsége. Ilyen esetekben cserélni, vagy tisztítani kell a porzsákokat.

Szűrőrendszer

A porszívó a levegővel együtt szívja be a port és egyéb szennyeződések a porzsákba. Ideális esetben tiszta levegőt juttat vissza a helyiségbe, ám, hogy ez így legyen, ahhoz komoly szűrőkre van szükség. Ellenkező esetben a porszívózott szobába újra por kerül, ami lerakódik a berendezési tárgyakra. A porszívók többféle szűrővel kerülnek forgalomba:

- levegőszűrő, mely a porszívó motorját védi. Feladata, azon szennyeződések felfogása, melyek átjutnak a porzsákon.
- kimenő szűrő, a kifújt levegő útjában található, kis porszemcsék felfogására alkalmas. A kimenő szűrők állhatnak több rétegből, illetve szagsemlegesítő, vagy antibakteriális hatással rendelkeznek.
- a vízsűrős porszívók szűrőrendszere a vízsűrő, mely a szennyeződések nem porzsákba vagy tartályba, hanem a vízbe juttatja. A beszívott port a vízen keresztül szívja, amiben így örvény keletkezik, és a víz megköti a piszkot. Ezt a koszos vizet, használat után ki kell önteni. A vízsűrős porszívóban a víz csak részben szűri ki a port a levegőből, a szennyeződés egy része a vízpárával keveredve a szűrőbe kerül. Ezért nagyon fontos, hogy minden alkalommal tisztítsuk és szárítsuk ki alaposan a víztartályos porszívókat.

15. ábra. Vízsűrős porszívó13

- ciklonszűrős készülékek esetében ciklonszűrőkről beszélhetünk. A porszívó a beszívott szennyeződésekkel teli levegőt forgó mozgás segítségével szűri. A legapróbb szennyeződések is kiszűri, hála a ciklonhatásnak. 14

A szűrők finomsága változó. Lehet pl. HEPA szűrő, vagy ULPA szűrő. " Egy porszívó HEPA szűrője a beszívott levegőben lévő 0,3 μm átmérőjű részecskék 99,97%-át felfogja, így lényegében sokkal tisztább a porszívó által kifújt levegő, mint a beszívott. Néhány dolog, ami fennakad egy porszívó HEPA szűrőjén: (A részecskeméretek mikronban értendők. 1 mikron 1 ezred milliméter.) poratka 125 μm , pollen 10–40 μm , poratka végtermék 10–24 μm (valójában ez okoz allergiát), penészgomba 4 μm felett, azbesztszálak 3–20 μm , gomba spórák 2–10 μm , baktériumok 0,3–50 μm , dohányfüst 0,09–1 μm , vírusok 0,01–0,05 μm ."15

16. ábra. HEPA filter16

Porzsákok

A kereskedelemben kapható porszívóknak három csoportját különböztetjük meg. A papír porzsákkal rendelkezők jó szűréssel rendelkeznek, viszont telítődés esetén cserére szorulnak. Többféle papír porzsák kapható, a hagyományos mellett kapható pl. allergiásoknak, vagy kisállattartóknak (szagsemlegesítő) készült változat is. Kivétele egyszerű, eldobható. Célszerű allergiások, kisgyermekesek számára papír porzsákkal rendelkező készüléket ajánlani. A másik típus a vászon porzsákos készülék, melyet telítődés után üríteni kell. Tartós anyagból készülnek, de kevésbé szűrik a levegőt. Ürítésük komplikált lehet pl. társasházi szeméttárolók esetén. Léteznek porzsák nélküli porszívók is. Porzsák nélküli porszívó esetén is keletkezik szemét, ami a gép műanyag tartályába kerül. Minden porszívózás után célszerű kiüríteni a tartályt. Egyes készülékek jelzik a porzsák telítettségét is.

A porszívók tartozékai

14 Forrás: <http://porszivo.startuzlet.hu/>

15 Forrás: <http://porszivo.startuzlet.hu/>

16 Forrás: <http://porszivok.files.wordpress.com>

A porszívók alaptartozéka a szívócső, a gégecső, valamint a szívófej. A szívócső készülhet műanyagból vagy fémből. Utóbbi jobb minőségű, és tartósabb. A műanyag a használat során képes elektrosztatikusan feltöltődni, így a szennyeződések a csőben maradhatnak, pl. hajszálak. A műanyag egy idő után kirepedezik, ezért ha valaki hosszabb távra szeretne vásárolni, a fém szívócsövű modellt ajánljuk figyelmébe. A fém egyetlen hátránya, hogy hosszantartó porszívózás esetén mozgása megterhelőbb.

A szívócsövek egy része teleszkópos, azaz nem két különálló csőből áll, hanem a cső belsejébe csúsztható a másik. Egy mozdulattal összecusukható, és kevesebb helyet foglal. Ezekon felül típustól függően a következő porszívó tartozékok ismertek:

- turbófej: főként szőnyegek tisztítására alkalmas. A szívófejben egy forgókefe van, melyet a szívóhatás segítségével rendez, felfrissíti a szőnyeg szálait, alaposabban eltávolítja a szennyeződések, így annak színe is élénkebbé válik.

17. ábra. Turbókefe¹⁷

- elektromos turbófej: külön elektromos motor hajtja, így a kefék forgása nem függ a porszívó teljesítményétől.
- kárpit szívófej: kisebb méretű, mint a hagyományos szívófej, kefe nélküli, puha felülete van, mely kiválóan alkalmas kárpitozott bútorok, függönyök porszívózására.
- résszívó fej: szűk, nehezen hozzáférhető helyek pormentesítésére használhatjuk. Autók belső terének takarításakor is kiváló szolgálatot tesz.

Ma már léteznek úgynevezett robotporszívók is, melyek előzetesen beállított időközönként végig megy a lakáson. Ennek csak a tartályát kell kiürítenünk.

17 Forrás: <http://bolthely.hu>

18. ábra. Őnjáró porszívók¹⁸

A porszívók kivitelezésük szerint lehetnek:

- állóporszívók: vagy más néven stick porszívók. Kerekeken guruló készülék, nyélre erősített motorral, porzsákkal/tartállyal.

19. ábra. Állóporszívók¹⁹

- hagyományos porszívók.

18 Forrás: <http://www.olcsobbat.hu>

19 Forrás: <http://4szoba.hu>

20. ábra. Hagyományos porszívó20

- kézi porszívó: a motorház, szívócső, és a porzsák/tartály egyben van. Néhány modell két részből áll, szétszedve egy külön morzsaporszívót kapunk. Lépcsők takarítására is kiváló.

21. ábra. Kézi porszívó21

Takarítógépek

A takarítógép nedves tisztításra alkalmas pormentesítő és tisztító eszköz. Segítségével átmoshatók a szőnyegek, kárpitozott bútorok, egyes esetekben a padló is. A takarítógépbe mosófolyadékot kell tölteni, melyet egy szivattyú nagy nyomással a tisztítandó felületre fecskendez. A mosószeres víz feloldja a szennyeződések, amit a készülék szivómotorja egy tartályba szívja. A használat végére a szőnyeg, kárpit szinte szárazzá válik, a szövet felfrissül. A takarítógépek száraz programmal is rendelkeznek, ilyenkor működésük nem különbözik a porszívótól.

A takarítógépek jellemzői, tartozékai:

- Csempefelületek, padlóburkolatok lemosását segíti a mosóadapter, melynek segítségével megtisztíthatjuk és megszárazíthatjuk a kőfelületeket.
- A készülék szigeteléssel rendelkezik a kifröccsenő víz ellen, abban az esetben is, ha a gép felborul.
- A tisztító oldat és a szennyvíz számára külön-külön levehető tartály.
- A készülék több üzemmódban működtethető: együttes folyadékszórás és felszívást, csak folyadékszórás, vagy csak felszívást. Amennyiben komoly szennyeződés eltávolítására van szükség érdemes az egyedüli folyadékszórás választani, így tetszés szerinti időtartamot hagyunk a tisztítóoldatnak a kosz feloldására
- A biztonsági úszószelep automatikusan leállítja a továbbszívást, ha a szennyvíz tartály megtelt.²²

21 Forrás: <http://www.ezermester.hu>

22 Forrás: Fabula, L 2009: Műszaki cikkek eladásával kapcsolatos követelmények. Duál Budapest Bt, Budapest p. 46.

22. ábra. Takarítógép²³

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

A lakáskarbantartó készülékek segítségével könnyen, időtakarékosan végezhetjük el a tisztítási munkálatokat. A porszívók és takarítógépek jellemzőit, fajtáit ismertük meg az előzőekben. A vásárlók tájékoztatása, igényeiknek megfelelő készülék ajánlása az elsődleges feladat. A következő feladatok segítenek abban, hogy a korábban olvasottakat, tanultakat elmélyítsük.

1. feladat Vásárlója egy idős hölgy, aki a porszívók iránt érdeklődik. Le szeretné cserélni régi készülékét, és szeretné, ha minél nagyobb teljesítménnyel bírna, mert sok kárpitozott bútorral, és szőnyeggel rendelkezik. 1800–2000W körüli teljesítményű porszívó érdekelné. Mondja el a vevőnek, hogy a szívóteljesítmény és a porszívó teljesítménye között mi a különbség! Segítse az ügyfelet a választásban!

23 Forrás: <http://muszakishop.hu>

LAKÁSUNK ÉS RUHÁZATUNK KARBANTARTÁSÁÉRT FELELŐS MŰSZAKI CIKKEK BEMUTATÁSA,
JELLEMZÉSE

2. feladat Milyen porszívót ajánlana annak a vásárlónak, aki lakásában kutyát tart? Porzsákost (ha igen, milyen porzsákkal), porzsák nélkülit stb?

3. feladat Vásárlója hosszú távra szeretne egy komolyabb porszívókészüléket. Nem tud dönteni, hogy műanyag, vagy fém szívócsővel ellátott gépet válasszon. Mondja el a vevőnek mi a különbség a kettő között!

4. feladat A takarítógépek biztonságosságáról érdeklődik vevője. Az érdekl, mi történik akkor, ha a gép felborul. A kiloccsanó víz okozhat-e sérülést?

A tanulásirányító feladatainak megoldása (lehetséges megoldások)

1. A készüléken feltüntetett teljesítményérték a motor teljesítményét jelenti, ez azonban nem azonos a gép szívóteljesítményével. A készülékek 600-3600 W teljesítménnyel bírnak, ami azt mutatja meg, hogy mennyi villamos energiát fogyaszt. A szívóteljesítmény az, ami a portalanítás szempontjából mértékadó, ez általában 150-500 W között mozog. Az ideális porszívó kevés energiát vesz fel, ugyanakkor nagy szívóteljesítményű!
2. A porzsákos porszívók közül olyat ajánljunk a kutyatartó vásárló figyelmébe, amelyik többszörös szűrőrendszerrel rendelkezik, és komoly szűrést eredményez, pl. HEPA filter. Az eldobható porzsákos készülékek jöhetnek csak szóba. A porzsák lehet pl. szagsemlegesítő. A porzsák nélküli gép is megfelelő lehet.
3. A szívócső készülhet műanyagból vagy fémből. Utóbbi jobb minőségű, és tartósabb. A műanyag a használat során képes elektrosztatikusan feltöltődni, így a szennyeződések a csőben maradhatnak, pl. hajsálak. A műanyag egy idő után kirepedezik, ezért ha valaki hosszabb távra szeretne vásárolni, a fém szívócsövű modellt ajánljuk figyelmébe. A fém egyetlen hátránya, hogy hosszantartó porszívózás esetén mozgása megterhelőbb.
4. A takarítógépek teljesen biztonságosan, hiszen a készülék szigeteléssel rendelkezik a kifröccsenő víz ellen, abban az esetben is, ha a gép felborul. A biztonsági úszószelep pedig automatikusan leállítja a továbbszívást, ha a szennyvíz tartály megtelt, így víz nem szívárog ki a készülékből.

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Vásárlója lakásának nagy része padlószőnyeggel burkolt. A porszívót rendszeresen, hetente többször is szeretné használni. Olyan készülék érdekelné, aminek segítségével nem csak pormentesítheti, de fel is frissítheti szőnyegeit. Milyen porszívót ajánl neki?

MUNKANYAG

2. feladat

A vízszűrős porszívók iránt érdeklődik ügyfele. Működése, kezelése felől kérdezősködik. Mondja el neki, hogyan szükséges tisztántartani!

MUNKANYAG

3. feladat

Kétszintes ház tulajdonosa a vevője. Elmondja, hogy hagyományos kivitelű porszívójával nehéz a lépcsők, kisebb helyiségek takarítása. A morzsaporszívók is érdeklik. Ajánljon számára megfelelő készüléket!

Blank writing area for the answer to the 3rd task, consisting of six horizontal lines within a yellow border.

4. feladat

Takarítógépeket nézeget vásárlója. Nem csak kárpit és szőnyegek tisztítására szeretné használni. Eddig még nem volt takarítógépe, így nem tudja, hogy milyen funkciói, jellemzői vannak egy ilyen készüléknek. Mutassa be a vevőnek a takarítógépet, és jellemezze is!

Blank writing area for the answer to the 4th task, consisting of six horizontal lines within a yellow border.

MEGOLDÁSOK

1. feladat

Vásárlója lakásának nagy része padlószőnyeggel burkolt. A porszívót rendszeresen, hetente többször is szeretné használni. Olyan készülék érdekelné, aminek segítségével nem csak pormentesítheti, de fel is frissítheti szőnyegeit. Milyen porszívót ajánl neki?

Rendszeres használatra magasabb kategóriájú, fémcsővel ellátott készüléket ajánljunk. A turbókefével ellátott gépek szőnyegek tisztítására kiválóan alkalmasak. A szívófejben egy forgókefe van, melyet a szívóhatás segítségével rendez, felfrissíti a szőnyeg szálait, alaposabban eltávolítja a szennyeződések, így annak színe is élénkebbé válik. _____

2. feladat

A vízsűrős porszívók iránt érdeklődik ügyfele. Működése, kezelése felől kérdezősködik. Mondja el neki, hogyan szükséges tisztántartani!

A vízsűrős porszívók szűrőrendszere a vízsűrő, mely a szennyeződések nem porzsákba vagy tartályba, hanem a vízbe juttatja. A beszívott port a vízen keresztül szívja, amiben így örvény keletkezik, és a víz megkötö a piszkot. Ezt a koszos vizet, használat után ki kell önteni. A vízsűrős porszívóban a víz csak részben szűri ki a port a levegőből, a szennyeződés egy része a vízpárával keveredve a szűrőbe kerül. Ezért nagyon fontos, hogy minden alkalommal szükséges kitisztítani, és kiszárítani a vízsűrős porszívókat.

3. feladat

Kétszintes ház tulajdonosa a vevője. Elmondja, hogy hagyományos kivitelű porszívójával nehéz a lépcsők, kisebb helyiségek takarítása. A morzsaporszívók is érdeklik. Ajánljon számára megfelelő készüléket!

A vásárló számára kézi porszívót ajánljunk. A motorház, a szívócső és a porgyűjtő tartály egyben van, így könnyen mozgatható, lépcsőkön is könnyű használni. Egyes modellek két részre szedhetőek, így egy morzsaporszívót kapunk, amit az asztalon használhatunk. _____

4. feladat

Takarítógépet nézeget vásárlója. Nem csak kárpit és szőnyegek tisztítására szeretné használni. Eddig még nem volt takarítógépe, így nem tudja, hogy milyen funkciói, jellemzői vannak egy ilyen készüléknek. Mutassa be a vevőnek a takarítógépet, és jellemezze is!

A takarítógép segítségével átmoshatók a szőnyegek, kárpitozott bútorok, egyes esetekben a padló is. A takarítógépbe mosófolyadékot kell tölteni, melyet egy szivattyú nagy nyomással a tisztítandó felületre fecskendez. A mosószeres víz feloldja a szennyeződések, amit a készülék szívómotorja egy tartályba szívja. A használat végére a szőnyeg, kárpit szinte szárazzá válik, a szövet felfrissül. A takarítógépek száraz programmal is rendelkeznek, ilyenkor működésük nem különbözik a porszívóétól. Csempefelületek, padlóburkolatok lemosását segíti a mosóadapter, melynek segítségével megtisztíthatjuk és megszárazíthatjuk a kőfelületeket. A készülék szigeteléssel rendelkezik a kifröccsenő víz ellen, abban az esetben is, ha a gép felborul. A tisztító oldat és a szennyvíz számára külön-külön levehető tartály. A készülék több üzemmódban működtethető: együttes folyadékszórást és felszívást, csak folyadékszórást, vagy csak felszívást. Amennyiben komoly szennyeződés eltávolítására van szükség érdemes az egyedüli folyadékszórást választani, így tetszés szerinti időtartamot hagyunk a tisztítóoldatnak a kosz feloldására.

IRODALOMJEGYZÉK

Dr. Kovács K – **Fabula L 2003**: Áruismeret II. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 295 p.

Fabula, L 2009: Műszaki cikkek eladásával kapcsolatos követelmények. Duál Budapest Bt, Budapest 188 p.

Elektronikus dokumentumok

<http://www.tankonyvtar.hu/mezogazdasag/szolgaltatastechnika-5-2-080906-5>

<http://porszivo.startuzlet.hu/>

<http://porszivok.wordpress.com/>

MUNKANYAG

A(z) 0123–06 modul 004–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 03	Műszakicikk eladó

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
25 óra

MUNKANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató